

GÁSPÁR RUDOLF: SZEKSZÁRDI EMLÉKEK 2.

N. PISTA ŐRMESTER ESETEI

Lássuk be, N. Pista vegyivédelmi őrmester nem tartozott a tiszthelyettesi kar legfényesebb karrierre várományos tagjai közé. Polgári szakmájára nézve pék volt, azonban a foglalkozás jellegzetességei (kiarosseb akar éj derekán dolgozni??) a katonaság felé terelték.

Egyszerű személyisége, kisebb balfogásai tették jelenlétét emlékezetessé, ugyanakkor közvetlen megnyilvánulásai, őszintesége, jóindulata révén így is szerethetővé vált.

Később az alakulat diszlokációját már nem követte, jobb híján visszament péklegénynek.

1. A térkép a barátunk?

Szakharcászati gyakorlat alkalmával Pisti, mint mentesítő szakaszparancsnok részére felkészülési körletet határoztak meg egy erdőszélen.

Pisti örült a helyszínnek, mert az nem messze, szülőfaluja mellett lett kijelölve.

Lesz is majd annyi ideje, hogy otthon megiszik egy pálinkát és visszamegy.

A tervből viszont nem lett semmi. A települést észak felől megközelítve, az őrmester komoly arccal vizslatta a térképet.

Egyszer csak kiadta az ukázt:

- *Itt jobbra!*

A sofőr kinézett jobbra, de ott csak egy mezőt látott, utat nem. Csöndesen kérdezte:

- *Biztosan itt forduljunk le? Úgy emlékszem a kiserdő balra van...*

- *Itt fordulunk le!* – válaszolt Pisti, a térképet mutatva igazolásul.

A sofőr lassított, kitette az indexet és megállt. Gyanakodva nézett a magas fűre, amelynek tövéből víz csillogott.

- *Miért nem megyünk már?* – türelmetlenkedett Pisti.

- *Főnök, nincs más út? Ez itt egy mocsár és az erdő sehol... nem lehet, hogy mégis...*

- *Kuss, azt mondtam jobbra!* – szólt a parancs.

Így hát a szakasz belehajtott a mocsárba és ötven méter után törvénytörően elakadt.

Félóra múlva a századparancsnok a megadott ponton tanácstalanul nézett körbe: *hát ezek nem értek ide...* visszafelé a menetvonalon meglátta a sárban nyúglódó FMG-s társaságot.

Az őrmester derékig vizes gyakorlóban állt az út szélén, kezében az elázott térképpel.

- *Pisti! Ti hogy kerültetek ide. és miért?* – hangzott a jogos kérdés, de a válasz egyszerű volt.

- *Nem mindegy?? Inkább segítetek és húzzatok ki minket ebből a takonyból.*

Egyórányi drótköteles húzom-vonom után a szakasz kiszabadult a cuppogóból.

A baki a törzsfőnök fülébe is eljutott, hívatta az őrmestert, jelentené már, miképp tudott ilyen látványosan eltévedni, hogy a saját faluja határában ellenkező irányba vitte az oszlopot, mikor „a térkép a barátunk” ugye?

- *Jelentem, barátja a rossebnek, nekem ugyan nem!* – védekezett Pisti.

2. Durva bánásmód

Nagy felelősség és tisztesség parancsnoki sofőrnek lenni. Általában ezek a katonák megbecsülték a beosztásukat és igyekeztek mindenben a legjobbat nyújtani, hogy a pár kisebb kiváltsággal is járó posztot megtarthassák.

Nem így D. szakaszvezető, akinek viszont hamar fejébe szállt a dicsőség és a laktanyában amolyan törvényt kívüliként kezdett viselkedni a társaival.

A napirendet is egyfajta iránymutatásnak tekintette, amelyet csak akkor kell követni, ha nem kényelmetlen.

A kérdéses napon – mikor Pisti volt a napostiszt – az ébresztő vezényszavára a fejére húzta a takarót és aludt tovább.

A reggeli tornára levonulás után az őrmester végignézte a hálókörleteket, és feltűnt neki a sumákoló ember.

Odament, megmozgatta a pokrócát:

- *Ébresztő volt katona! Ugorjon ki az ágyból!*

A cingár szakaszvezető azt gondolhatta, a kopasz alegységügyeletes akarja ugráltatni, föl pattant az ágyban és ökölbe szorított kézzel próbálta megrendszabályozni az arcátlan honvédot.

- *Nonono* – mondta Pisti, és eltolta magától a felizgult legényt, aki közben rádöbbsent, hogy egy hivatásossal van dolga.

Hirtelen ötlettel megjátszotta, hogy az őrmester ütötte meg őt, jajgatva dőlt vissza az ágyra, ezt látta meg a belépő alegységügyeletes is.

Az őrmester durva bánásmód miatt fegyelmi eljárás alá került.

Már az elmarasztalás is készen volt, mikor közismertté vált, hogy Pisti fenyítést kap a parancsnoki sofőr miatt.

Többen jelentkeztünk tanúvallomást tenni, hogy nem lehet igaz, amit a szakaszvezető állít, mert egy biztos: N. őrmester soha nem hazudik, ha azt mondta, a katona ugrott neki, akkor az úgy történt.

Végül Pistit a vizsgálat felmentette, esetlenül hálálkodott mindnyájunknak, akik kiálltunk mellette.

D. szakaszvezető meg sértődötten letöltötte a maga laktanyafogságát, de a közeli leszereléséig mégis megmaradt beosztásában.

3. Lakásigénylés

Mikor N. Pisti megnősült, a helyőrség szűkében volt a kiadható szolgálati lakásoknak, így Pisti is a lakásigénylés benyújtását követően várólistára került.

Egy alkalommal szociális bizottság érkezett a hadseregtől, a két kinevezett polgári alkalmazott sorra interjúvolta az előzetesen bejelentkezett kollégákat, problémájukat orvosolandó.

Pisti is megjelent az illetékes irodában, és panaszolta, nem jutott neki lakás. A bizottság megpróbálta elmagyarázni, hogy magasabb rendfokozatúak is folyamodtak szolgálati lakásért és egyelőre nem tudják azoknak az igényeit sem kielégíteni.

- *Na és uraim, kinek a dolga az? Talán én elégítsem ki őket?*

A két úr szava elakadt.

- *Vemhes az asszony* – közölte az őrmester lakonikus egyszerűséggel.

A bizottság tagjai döbbenten néztek egymásra. Jobb híján elővették a szokásos szöveget, hogy dolgozzon az elvtárs néhány évet, ha megbecsüli magát, bizonyosan előbbre kerül a várakozók sorában, és akkor...

- *Megmondanak, hova vigyem a kölköt, a híd alá? Nekem most kell a lakás, nem, amikor ötvenéves leszek és azt nézem, mikor döglök már meg!*

Ez betalált! Az uraknak, akik ötven körül jártak, kigúvadt a szeme. Vörös fejjel firkáltak valamit az úrlapra, és intettek, jöhet a következő.

Mielőtt éppen megszületett a kislánya, Pisti beköltözhetett a házukban az egyetlen üres szolgálati lakásba. Feleségével, egy csinos, barátságos roma lánnyal nagyon jó szomszédoknak bizonyultak.

Lőtérbázis történetek

1. Az utolsó jelzőtöltény

Mindenki ismeri az évtizedeken átívelően használt 30 milliméteres jelzőtöltényeket.

Fehér, színes, fűtyülő... mindegyiknek közös jellemzője a megbízhatatlanság, különösen, ha már húsz évet állt a raktárban. Sajátossága, hogy kevésbé irányítható, leginkább önfejű a rakétatest, ami földközelségben suhanva komolyan veszélyes lehet. És kiképzésre csak ilyen jutott

Történt egyszer, hogy -az esemény fényét emelendő - Váralján jártunk egy polgári védelmi bemutatón.

Sok mindent nem lehetett magunkkal vinni, oktató fegyvereket, gázálcot, védőruhát, ködkézigránátot, na meg jelzőtöltényeket.

Utóbbi működését - vagy kétszáz gyerek érdeklődő gyűrűjében - én magyaráztam el.

Volt egy tucat töltény nálam, amit baj nélkül el is engedtem a magasba.

Az utolsó azonban váratlanul megmakacsolta magát, és a madzagrántást követően nem akaródzott kirepülnie a gyatra papírcsőből.

Sistergett, melegedett, sistergett, nagyon forró lett, és én komolyan zavarba jöttem, hiszen pillanatokon belül a tenyerembe sült az egész.

Eldobni meg nem lehet, mert rengeteg gyerek állt körülöttem, és akkor merre fog repülni?

Az utolsó, égető pillanatban aztán lustán kiszállt a rakéta a csőből, rövid evickélés után a gyerekek háta mögött pattogott a földön.

Hólyag nőtt a tenyeremen, és én megutáltam a jelzőtöltényt, azt hittem egy életre.

De volt még egy nagyon kellemetlen eset.

A lőtérbázison szakharcászati kiképzést vezettem, ennek részként a jelzésekre történő cselekvést gyakoroltuk.

Egy ominózus színes jelzőtölténnyel akartam gázriadót elrendelni a századnak.

Annak rendje és módja szerint felrepült a rakéta, majd a keleti irányba indított jószág két emeletnyi magasan meggondolta magát, és rövid úton nyugatnak fordult, ami szöges ellentétben állt a szándékkal.

Arrafelé ugyanis a szabadtéri üzemanyagtároló benzineshordói pihentek. Megdermedve néztem a rakéta után: ha ez felrobbant egy hordót... már a csuklómon éreztem a bilincset.

Szerencsére a füstölgő töltény egy földhányáson halt el, baj nélkül. Mindenesetre megfogadtam, hogy én több ilyen silányságot, még ha parancsolják is, el nem indítok, ez volt az utolsó! A szavamat azóta is megtartottam.

2. Robbantási gyakorlat

A lőtérbázison éjszakai szakkiképzést vezettünk, aminek műszaki témája is volt: robbantási gyakorlat (ne kérdezzétek a biztonsági rendszabályokat...). Három szakasznyi állomány, tíz hivatásossal, kilenc FMG-vel.

A gyakorlatvezető hadnagy viszont erősen alkoholos állapotban fogott a feladathoz, amit az is alátámaszt, hogy pár vödörnyi bekevert napalmot is hozott magával, élményfokozás gyanánt. Nem bírtuk az agyament ötleteiről lebeszélni.

Kezdetben illumináltsága még előnyt is jelentett, mert elfelejtette, hogy a trotil önmagában nem gyújtja meg a napalmot, így az első ütem robbantás úgyszólván baj nélkül elment (csak a mező nézett ki úgy a szétszórt napalmtól, mintha...).

A második sorozat már nem volt ilyen békés: az egyik égő gyújtózsínór belecsapódott az alkalmi napalm aknába, a trotilszelence hatalmas csillagszórót lőtt a fejünk fölé.

A bázis udvarán halomban tárolt többvezényi selejt sörösláda védhetetlenül kigyulladt, egyszerre száz helyen.

Még tanakodtunk a hogyan-továbbon, mikor a tűzoltóság kiemelt riasztással vonyítva megérkezett, a városból riasztották őket, mert robbanások és tűz van a bázison...

Úgy gondoltuk, ha ők bejönnek oltani, abból egy vastag jelentés lesz és nem ússzuk meg fenyítés nélkül.

Tomolya hadnagy határozottan közölte a tűzoltó tiszttel, hogy éppen tűzoltási gyakorlatot tartunk, nincs rájuk szükségünk. Elég nehezen nyugodtak bele, de aztán minden felelősséget ránk hárítva visszavonultak.

Az elvesztegetett idő azonban megbosszulta magát. A ládahalom házmagas lánggal sercegve égett.

Sugarat szereltettünk az FMG-kre és a sorkatonáinkat hatra küldve, a parancsnoki állomány intenzív oltáshoz fogott. A sötétben egy percen belül csuromvizesek lettünk, a pára teljesen elvakított, egymást is locsoltunk, részben szándékosan.

A mentesítő kocsik egy javadalmazásnyi vize elég kellett, hogy legyen az oltáshoz. Nagy nehezen lecsillapodtak a lángok, de erősen izzott a parázs. Feltöltöttünk pár kocsit újra, hűtöttük a mezőt, na talán már elég lesz.

A novemberi éjszakában elázva vacogtunk, a foglalkozást befejezettnek nyilvánítva visszavittük a szakaszokat a laktanyába.

Reggel Vékony Ernő, ügyeletes tiszt gyanakodva kérdezte:

- *Mit csináltak a lőtérbázison, éjjel még hármat fordult utánatok a tűzriadós FMG.*

Győrfi Árpai, a technikusom – aki távol lakott és ezért nem volt este velünk - csak annyit kérdezett:

- *Ti műveltétek azt a tüzet? Mert Bonyhádról nézve Szekszárdon vörös volt az égája!*

A katonáim meg közölték, hogy ez sokkal jobb volt, mint egy fadugós kiképzés, mert ilyen szakszerű oltást, ilyen közelről még nem láttak. Mondtam, ha rajtam múlik, többet nem is fognak!

A dologról diszkréten nem tettünk jelentést, a tűzoltók se küldtek átiratot, a ládák nem hiányoztak senkinek. Megúsztuk!